

Herijking sportakkoord Etten-Leur

'Krachten bundelen voor een gezond, sociaal en actief leven'

juni 2023

Sport en bewegen in de gemeente Etten-Leur

"Ik ben er trots op om u namens het college van burgemeester en wethouders het tweede sportakkoord van Etten-Leur aan te bieden. Een belangrijk document dat een stevig vervolg laat zien op het eerdere sportakkoord waarin we samen met tal van lokale partners mooie resultaten hebben geboekt.

Het sportakkoord is een onderdeel van een totaalaanpak om de gezondheid, vitaliteit en het welbevinden van onze inwoners te bevorderen. Een aanpak die alleen kan slagen wanneer we goed samenwerken.

Als wethouder sport hecht ik veel waarde aan het samenwerken met onze lokale partners en aanbieders. Winnen doe je namelijk nooit alleen, niet in de sport maar ook niet als het gaat om het creëren en stimuleren van een gezonde, sportieve en sociale gemeente. We hebben elkaar nodig voor mooie resultaten. Dus laten we vooral leren van elkaar, elkaar opzoeken en helpen.

Als wij krachten bundelen, maken we een gezonder, socialer en actiever leven in Etten-Leur waar!"

Jean-Pierre Schouw (Wethouder sport)

1. INLEIDING

Op 14 december 2022 is het Sportakkoord II 'Sport versterkt' vastgesteld. Dit akkoord is in overleg tussen het ministerie van VWS, NOC*NSF, VNG en VSG en het Platform Ondernemende Sportaanbieders (POS) opgesteld. De ambities en uitgangspunten in dit akkoord vormen het kader voor de herijking van het Sportakkoord Etten-Leur.

Herijking Sportakkoord Etten-Leur

In Etten-Leur beginnen we niet op nul. Eerder is een eerste Lokaal Sportakkoord (2020) gesloten. In combinatie met gelden voor ambities op het gebied van leefstijl, ontving de gemeente hier middelen voor. Gelden en initiatieven zijn gebundeld in het project Samen Gezond Leven Etten-Leur en ook opgenomen in het college uitvoeringsprogramma. Nu is landelijk het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en Hoofdlijnen Sportakkoord 2 gesloten. Aan deze twee akkoorden is een brede SPUK-regeling, bestaande uit 15 onderdelen gekoppeld.

Sportakkoord 2; 'sport versterkt' is een vervolg op het vorige sportakkoord: 'sport verenigt Nederland'. Dit akkoord vraagt om een herijking van ons bestaande sportakkoord. Een aanvulling op het bestaande waarin wordt aangegeven op welke wijze we samen met partners uit sport, zorg, welzijn en onderwijs verdere afspraken maken over beleid rondom sport en sportief bewegen.

In deze herijking beschrijven we de uitvoering van het sportakkoord Etten-Leur. We beschrijven onze ambities ten aanzien van de organisatie en communicatie. Ook beschrijven we welke stappen nog gezet zullen worden. In Etten-Leur willen we dat de organisatie en uitvoering van het Sportakkoord een continu lerend proces is. Dat betekent dat we naast dit moment van herijking, doorlopend in gesprek blijven. Dit om het Lokaal Sportakkoord Etten-Leur zo waardevol mogelijk te laten zijn voor alle inwoners en betrokkenen voor de komende jaren, in ieder geval tot en met 2026.

Doel herijking sportakkoord

We zetten met het sportakkoord in op verdere samenwerking en meer integraal werken om zo de kracht van sport en beweging in Etten-Leur (nog) beter te benutten. Beweging en sport is een belangrijke ingang om de positieve gezondheid¹ bij inwoners te stimuleren.

Sport versterkt

Sport en beweging zijn van grote maatschappelijke waarde. Het is voor velen een belangrijk onderdeel van het dagelijks leven. Het draagt bij aan onze fysieke en mentale gezondheid, creëert saamhorigheid en biedt kansen voor persoonlijke ontwikkeling. In Etten-Leur streven we ernaar dat iedereen de kans heeft om zonder belemmering te sporten en te genieten van sport en beweging. Sport en bewegen dus als doel én als middel voor gezondheid en deelname aan de maatschappij. Van jong tot oud. Als deelnemer, vrijwilliger of toeschouwer. Op verschillende accommodaties of in de openbare ruimte. Daar werken we aan met elkaar.

Thema's

De vier thema's die deze positieve verandering in onze gemeente helpen bereiken zijn:

1. Inclusie en diversiteit (voorheen inclusief sporten en bewegen)
2. Sociaal veilige sport (voorheen positieve sportcultuur)
3. Vitale sportaanbieders (voorheen vitale sport- en beweegaanbieders)
4. Vaardig in bewegen

¹Positieve Gezondheid is een bredere kijk op gezondheid. Die bredere benadering draagt bij aan het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. Én om zo veel mogelijk eigen regie te voeren.

Lokaal eigen (uniek) sportplan

Als onderdeel van het nieuwe raadprogramma zet gemeente Etten-Leur maximaal in op participatie en betrokkenheid van de lokale sportclubs. Dat heeft geleid tot een project waarin de clubs zelf, in samenspraak met de gemeente, momenteel een eigen sportplan formuleren onder de naam: 'lokaal uniek sportplan'. Het is 'uniek' omdat de samenwerking en de wijze waarop het plan tot stand komt, uniek genoemd kan worden. Het plan zal in het tweede gedeelte van 2023 gereed zijn.

Uit het Nationaal Sportakkoord 2 hebben we het thema ruimte voor sport en bewegen en de onderwerpen sociale veiligheid en integriteit, clubondersteuning en het fundament op orde niet meegenomen in het herijkte lokale sportakkoord. Hiervoor is in samenspraak voor gekozen omdat deze thema's uitgewerkt worden in het lokale uniek sportplan.

Om het herijkte sportakkoord en het lokale uniek sportplan op elkaar aan te laten sluiten, is er ook vertegenwoordiging aanwezig van de sportclubs die betrokken zijn bij het uniek sportplan in het kernteam lokaal sportakkoord. Hiermee wordt de afstemming en krachtenbundeling gewaarborgd.

De inhoud van het uniek sportplan gaat mede de basis vormen van de in te zetten budgetten passende bij het herijkte sportakkoord.

Het thema maatschappelijke waarde van topsport, krijgt net als bij het eerdere lokale sportakkoord geen plaats in het akkoord, omdat dit lokaal geen prioriteit heeft. Etten-Leur zet bewust in op een zo'n compleet, breed en toegankelijk mogelijk beweeg- en sport aanbod voor onze inwoners en legt daar haar nadruk.

Hoe hebben we dit traject opgepakt?

- Op 16 mei 2023 heeft de gemeente Etten-Leur een netwerkbijeenkomst georganiseerd in het gemeentelijk vergadercentrum. Tijdens de netwerkvond werden deelnemers geïnformeerd over het te herijken sportakkoord en opgeroepen tot deelname aan het kernteam (mei 2023);

Een grote betrokken groep vertegenwoordigers en aanbieders van sport, zorg, welzijn, onderwijs waren aanwezig. De participatieraad van Etten-Leur is naderhand mondeling geïnformeerd en aandachtspunten vanuit hen zijn meegenomen.

- De herijking van het lokaal sportakkoord op papier is voorbereid door de gemeentelijke coördinator sport en preventie (mei/juni 2023);

- Het kernteam sportakkoord heeft als klankbord gereageerd op de basistekst (versie mei/juni 2023);

- De herijking is voor akkoord voorgelegd aan het college van gemeente Etten-Leur (half juni 2023);

- Het herijkte sportakkoord is onderdeel van het lokale projectplan GALA. Communicatie hierover naar de raad en inwoners zal na de zomer plaatsvinden.

2. Terugblik Sportakkoord Etten-Leur 2020-2023

In het eerste kwartaal van 2020 ondertekenden 25 organisaties en aanbieders uit gemeente Etten-Leur de intentieverklaring van het eerste lokale sportakkoord. Betrokkenen waren lokale sportaanbieders, partners uit het onderwijs, de kinderopvang, zorg en welzijn en maatschappelijke organisaties.

Er ontstonden tijdens inhoudelijke bijeenkomsten 16 projecten waarmee we in Etten-Leur samen aan de slag zijn gegaan. Niet alle projecten zijn (geheel) van de grond gekomen mede door de uitbraak van corona en de bijhorende maatregelen. Toch hebben we in deze akkoordperiode duidelijk met elkaar kunnen ervaren dat meer samenwerken loont en tot waardevolle en effectieve projecten leidt.

Wat hebben we al bereikt? Wat is het startpunt voor de herijking.

Zo'n 8 projecten uit het sportakkoord zijn tot uitvoering gebracht maar ook nieuwe initiatieven zijn gedurende de looptijd van het akkoord toegevoegd. In totaal zijn zo'n 12 lokale projecten en activiteiten ontplooid door sportaanbieders, andere lokale organisaties en ondernemers waarin meer bewegen en sporten doel is of als middel werd ingezet.

Welke succesfactoren en struikelblokken hebben we al ontdekt?

De betrokkenen van het eerste sportakkoord hebben in april 2023 middels een digitale uitvraag terugblik op het sportakkoord.

Succesfactoren die opgehaald zijn:

- Ondersteuning vanuit de gemeente is belangrijk en helpend;
- Bestaande initiatieven uitbouwen is vaak mogelijk;
- Samenwerking loont o.a. bij het bereiken van doelgroepen;

Struikelblokken waar we komende periode aandacht voor zullen hebben zijn:

- Partijen die ondersteunend kunnen zijn, vaker aan de voorkant van initiatieven en bij vragen betrekken;
- Betere communicatie over de opzet van initiatieven en de voortgang ervan;
- Stevigere promotie om inwoners te bereiken;
- Meer helderheid over de inzet van de buurtsportcoaches;

3. Actuele cijfers over sport en bewegen

Door Kenniscentrum Sport & Bewegen is aan het begin van dit jaar per gemeente een infographic samengesteld over de maatschappelijke meerwaarde van investeren in sport en bewegen: de Social Return on Investment (SROI). De SROI is een manier om het maatschappelijk rendement van investeringen in sport en bewegen uit te drukken. Een SROI boven de 1 betekent dat de opbrengsten hoger zijn dan de kosten, dus dat de investeringen maatschappelijke meerwaarde opleveren.

Voor Etten-Leur zou de baten van meer sport & bewegen zou € 3.446.977² zijn wanneer 10% van de inwoners meer zou gaan sporten en bewegen.

De infographic van Etten-Leur is opgenomen in de bijlage.

²Het gepresenteerde bedrag is tot stand gekomen op basis van enkele aannames en betreft dus een indicatie. Het is niet reëel om te verwachten dat deze winst direct in jaar één volledig zichtbaar wordt.

4. Hoe ziet het herijkte lokale speelveld eruit?

Kernteam

Tijdens de netwerkavond van 16 mei 2023 waar vertegenwoordigers van sport, zorg, welzijn, onderwijs aanwezig waren, is een oproep gedaan om deel te nemen aan het op te richten kernteam Lokaal Sportakkoord. Hier zijn enkele kandidaten uit naar voren gekomen. Na deze bijeenkomst zijn nog enkele partners door gemeente Etten-Leur proactief benaderd om het kernteam met vertegenwoordigers compleet te maken. De samenstelling van het kernteam is als volgt:

Gemeente: Beleidsmedewerker en coördinator sport en preventie Mevrouw Jaspers

SSNB (Sport Service Noord-Brabant): coördinator buurtsportcoaches en coördinator sport en preventie

Meneer Koole

Lokale sportsector: Meneer Pellis en Mevrouw Klaassen (lokaal uniek sportplan Etten-Leur),

Meneer Mensen (fietsersbond)

Welzijn: Meneer van Peer (Surplus)

Gezondheidszorg: Mevrouw Pleging (GGD West-Brabant)

Onderwijs: Mevrouw Kocakaya en Mevrouw Yilmazel (Munnikenheide college)

Hiermee is het kernteam een afspiegeling van de diversiteit aan sectoren die zich ook als partners hebben verbonden. Het kernteam fungeert momenteel nog vooral als klankbordgroep. In gezamenlijkheid zal het volgende nog worden bepaald en vastgelegd: de overlegstructuur, de wijze waarop betrokkenen en overige partners worden geïnformeerd, de communicatie naar inwoners, de monitoring en evaluatie van de activiteiten en het zicht op de financiën. Ook werkt het kernteam mee aan activiteiten rondom monitoring en evaluatie die plaatsvinden in het kader van het Sportakkoord en bijbehorende SPUK-regeling.

Dit alles op een wijze dat het aansluit bij het grotere geheel van de GALA onderdelen en het lokaal uniek sportplan. Vanuit de gedachte niets dubbel doen maar juist verbindingen maken met het reeds bestaande.

Coördinator sport en preventie

De coördinatie van sport en preventie Etten-Leur ligt voornamelijk in de handen van de gemeentelijke beleidsmedewerker betrokken bij sport, preventie leefstijl en eenzaamheid. De coördinator buurtsportcoaches van Etten-Leur (SSNB) ondersteunt en jaagt mee aan. Er is gekozen voor deze duo coördinatie omdat de buurtsportcoaches zich al bezighouden met meerdere thema's en lijntjes voor hen al kort zijn. Coördineren, integraal werken, aanjagen, adviseren en uitvoeren kan zo in nauwe samenhang worden gedaan.

Namen coördinatie sport en preventie:

Gemeente: Ilse Jaspers: ilse.jaspers@etten-leur.nl

SSNB: Peter Koole p.koole@ssnb.nl

Adviseur lokale sport

Marja Nieuwenhuis zal de rol van adviseur lokale sport in Etten-Leur invullen.

"In elke regio in Nederland is een adviseur lokale sport actief die zorgt voor een goede samenwerking tussen alle lokale sportorganisaties en de gemeente. En die de verbinding legt tussen landelijk beleid en de lokale praktijk.

Dit alles met het doel om sportclubs en andere sportaanbieders te versterken en hun maatschappelijke waarde te vergroten.

De adviseurs lokale sport die in de periode van 2023 tot en met 2026 zijn aangesteld, spelen samen een belangrijke rol bij het waarmaken van de ambities die zijn vastgelegd in Sportakkoord II. Ze hebben de gezamenlijke taak om een landelijk dekkend netwerk van sterke lokale sportnetwerken te realiseren. Daarnaast adviseren ze over de rol van sport in de gemeente en in relatie met andere beleidsterreinen. Ook zorgen ze dat de lokale sportakkoorden zo goed mogelijk worden uitgevoerd.

De adviseur lokale sport is - namens alle sportbonden, Platform Ondernemende Sportaanbieders en NOC*NSF - de verbindende schakel binnen het lokale sportnetwerk" (bron: <https://nocnsf.nl/sportakkoord/adviseur-lokale-sport>)

5. Ambities

In het Hoofdlijnen Sportakkoord II ligt de nadruk op drie ambities, die weergeven wat de partners samen willen bereiken om de sport in Nederland te versterken. Die ambities zijn ook leidend in de herijking van het Sportakkoord Etten-Leur. Het gaat om de volgende ambities:

1. Het fundament op orde
2. Een groter bereik
3. Meer (zichtbare) betekenis

De ambities worden hieronder toegelicht en er wordt beschreven welke stappen worden gezet om bij te dragen aan deze ambities

Het fundament op orde

De voorwaarden om te kunnen sporten en daar plezier aan te beleven, moeten worden verbeterd. Met het fundament wordt bedoeld op de mensen, organisaties, cultuur (waarden en normen) en materiele voorzieningen in de sport. Investeren in kwalitatief sterke sportaanbieders die toegankelijk en veilig zijn voor iedereen. Een inclusieve, veilige en positieve sportcultuur, die beter meegaat in maatschappelijke ontwikkelingen. En die sterk genoeg is om nieuwe uitdagingen het hoofd te bieden.

HOE VERSTERKEN WE HET FUNDAMENT VAN DE SPORTSECTOR IN ETTEN-LEUR?

De onderwerpen veiligheid, kwaliteit en toegankelijkheid komen ook terug in de lokale sportvisie die de gemeente Etten-Leur samen met de sportclubs middels een apart traject (Uniek Sportplan) momenteel doorloopt. Daarom staat hieronder een korte toelichting en zal de uitwerking landen in de sportvisie.

VEILIGHEID betreft het prikkelen en uitnodigen van aanbieders om in ieder geval de noodzakelijke stappen te zetten richting een sociaal veilige sport, door middel van de basiseisen sociaal veilige sport. <https://nocnsf.nl/media/6717/basiseisen-sociale-veiligheid.pdf>

De 4 basiseisen zijn: werken met VOG, werken met gedragscodes sport, inzet van een vertrouwenscontactpersoon, aanbieden van een training of e-learning om grensoverschrijdend gedrag te herkennen en voorkomen.

KWALITEIT

Het versterken van aanbieders en deze kwalitatief sterker maken, staat hierbij centraal. Hiervoor is een lokale ondersteuningsstructuur nodig. Dit is een belangrijk aandachtspunt voor de beleidsadviseur sport (nieuwe collega die in september zal starten).

TOEGANKELIJKHEID

Aansluiten van vraag en aanbod op wijkniveau is het uitgangspunt. Lokale data ten aanzien van bewegen voor de verschillende doelgroepen vanuit onder andere (e-)monitors GGD zijn hierbij ondersteunend. Lokaal zo veel als mogelijk samenwerken om vervolgens verschillende doelgroepen te bereiken is ook een belangrijk aandachtspunt. De gemeente en SSNB hebben hierin een aanjagende rol.

Toegankelijkheid voor juist de inwoners voor wie sporten/laagdrempelig bewegen een uitdaging is verdient extra aandacht. Zo ook het laagdrempelig bewegen dicht bij huis. We willen onderzoeken hoe we het beste de doelgroepen die nu nog niet bewegen of niet voldoende bewegen stimuleren. En wat hiervoor nodig is. Passend en laagdrempelig aanbod ontwikkelen voor juist deze doelgroepen is belangrijk. Maar ook de bekendheid vergroten van de meedoen regeling onder deze doelgroep is nodig. Het kernteam zal hierop aansturen.

Een groter bereik

Meer mensen voelen zich aangesproken en uitgenodigd om te gaan sporten/ bewegen. De sector moet meer inclusief worden, zodat niemand meer drempels voelt om te (blijven) genieten van sport. We streven naar kansengelijkheid. Bereik gaat ook over het organiseren van een passend aanbod en prikkelen van de vraag ernaar. Niet iedereen heeft behoefte om te sporten, maar er is nu nog een te grote groep mensen die we onvoldoende weten te bereiken. Omdat het lokale aanbod niet aansluit bij de behoefte, omdat er belemmeringen zijn om mee te doen, omdat het bestaande sportaanbod onvoldoende ontsloten wordt, of omdat we te bescheiden zijn in het delen van succesverhalen.

HOE VERGROTEN WE HET BEREIK IN ETTEN-LEUR?

Het draagvlak en de deelname van partners breiden we verder uit door meerder malen per jaar openbare partnerbijeenkomsten Samen Gezond Leven Etten-Leur te organiseren. Het sportakkoord is een onderdeel van het overkoepelende programma Samen Gezond Leven Etten-Leur dat met diverse programma's, campagnes en initiatieven bijdraagt aan een positieve gezondheid van de inwoners uit Etten-Leur. Iedereen die geïnteresseerd, betrokken of op enige wijze bijdraagt aan het samen gezond leven in onze gemeente kan aansluiten. We streven ernaar dat de aanwezigen en vertegenwoordigers een afspiegeling vormen van onze samenleving. Denk aan sportverenigingen, welzijnsorganisaties, onderwijs, bedrijven, zelfstandige praktijken, participatieraad, wijkmanagers. Samen Gezond Leven maken we immers met elkaar in Etten-Leur mogelijk.

Deze bijeenkomsten bevatten altijd een combinatie van elkaar ontmoeten en elkaar beter leren kennen, informatie delen, pitches van (voorgenomen) initiatieven, uitwisseling ervaringen en de mogelijkheid tot het stellen van vragen aan elkaar. Gemeente Etten-Leur is hierin faciliterend en deelnemer. De bijeenkomsten worden op wisselende (sport)locaties in de gemeente gehouden om partners en collega-aanbieders nog beter te leren kennen. Het voorzitterschap van deze bijeenkomst wordt ingevuld door de coördinatoren sport en preventie.

Zichtbaarheid van de bestaande en nieuwe activiteiten en aanbod is erg belangrijk. Een lang geuite wens vanuit verschillende partners en inwoners is om het sport-, cultuur- en sociaal aanbod toegankelijker en meer zichtbaar te maken op een wijze die passend is bij diverse doelgroepen.

Tijdens de netwerkvond van 16 mei 2023 is daarom ook het 0-100 platform voorgelegd van aanbieder cultuur- en sport stimulering Nederland. Dit platform brengt inwoners, aanbieders en de gemeente samen in beweging en zo wordt de sport- en cultuurparticipatie binnen de gemeente verhoogd.

De reacties waren overwegend positief en de geuite aandachtspunten zijn genoteerd om bij de invoering waar mogelijk rekening mee te houden.

Met het 0-100 platform en de fysieke aanbodgidsen (voor basisschoolleerlingen en ouderen) zullen we nieuwe doelgroepen en mensen die nog te weinig sporten informeren en enthousiasmeren voor een laagdrempelige kennismaking met sport, beweging, cultuur en ontmoeting. Het platform en de aanbodgids maakt het voor veel partners en collega's (zoals WMO-consulenten, huisartsen, leefstijlcoaches, fysiotherapeuten, buurtsportcoaches, welzijnsorganisaties, enzovoorts) makkelijker om passend beweegaanbod onder de aandacht te brengen bij inwoners.

De eenmalige en jaarlijkse investering voor dit 0-100 platform wordt gedaan uit verschillende SPUK posten.

Het 0-100 platform heeft een monitoringsfunctie waardoor het resultaat van inspanningen uitgelezen kan worden en als stuurdata gebruikt kan worden. Jaarlijks zullen deze data besproken worden in een kern-teambijeenkomst en gedeeld worden tijdens een partnerbijeenkomst.

Bij de ambitie om het bereik te vergroten is het een uitdaging om juist die groepen in beweging te krijgen die nu nog buiten beeld zijn. Voor specifieke doelgroepen willen we een aangepaste aanpak en werkwijze ontwikkelen. Met oog voor die inwoners die moeite hebben met rondkomen en de sociale basis onvoldoende op orde hebben. Dit zullen we in samenspraak doen met collega's en partners betrokken bij het lokale achterstandenbeleid.

Meer (zichtbare) betekenis

Betekenis gaat over de waarde van sport en sportief bewegen voor de hele maatschappij. Sport geeft energie, plezier, inspiratie en zingeving in het dagelijks leven van zij die het beoefenen of volgen, maar levert ook een bijdrage aan maatschappelijke doelen zoals het tegengaan van eenzaamheid en kansengelijkheid of het bevorderen van gezondheid. Laten zien wat de kracht van sport is zodat met een duidelijke Social Return On Investment andere partijen zich (blijvend) verbinden aan sport. 'Sport in all policies' is het bieden van waarde van meerwaarde als sportsector aan andere maatschappelijke domeinen.

HOE MAKEN WE DE BETEKENIS VAN SPORT EN BEWEGEN IN ETTEN-LEUR ZICHTBAAR EN HOE BENUTTEN WE DIE?

Sport en beweging is een belangrijke waarde voor een positieve gezondheid van inwoners. We zien als gemeente veel mogelijkheden om verbindingen te maken tussen diverse domeinen. We jagen dit aan en hebben dit als voorwaarde ook opgenomen in de subsidievoorwaarden voor een stimuleringssubsidie van Samen Gezond Leven Etten-Leur voor partners. Afgelopen jaren hebben hierin al mooie initiatieven kunnen faciliteren en ondersteunen. Ook komende jaren zullen we dit blijven doen.

De coördinatoren sport en preventie adviseren en motiveren aanbieders om breder te denken, initiatieven te bundelen en verbindingen tussen diverse domeinen aan te gaan. Initiatieven worden zo door meer partijen gedragen, worden meer zichtbaar en krijgen grotere lokale betekenis. De kracht en verantwoordelijkheid van partners wordt benadrukt. Het 0-100 platform draagt ook hieraan bij.

Vanuit de brede regeling wordt hier vanuit diverse posten (waaronder de post voor het Sportakkoord) geld voor vrijgemaakt zodat er een jaarlijks stimuleringsbudget van totaal 25k beschikbaar is voor nieuwe of herijkte initiatieven. Aan deze initiatieven wordt aandacht gegeven via nieuwsbrieven en lokale media.

Inzet lokale functionarissen sport en bewegen (buurtsportcoaches)

Binnen de gemeente Etten-Leur zijn vier buurtsportcoaches actief. Zij zijn werkzaam bij SSNB en dragen met hun werkzaamheden bij aan het sportakkoord en initiatieven van Samen Gezond Leven Etten-Leur. De buurtsportcoaches in Etten-Leur zetten zich in voor kwetsbare groepen, zijn wijkgericht actief en bieden ondersteuning aan de lokale sport- en beweegaanbieders. De inzet van SSNB worden gefinancierd uit de brede SPUK-regeling. Zeker bij nieuwe, innovatieve projecten en initiatieven kunnen de buurtsportcoaches een grote ondersteunende en verbindende rol spelen. De nadruk in werkzaamheden van de buurtsportcoaches ligt momenteel op de doelgroepen senioren, jeugd & jongeren en uniek sporten.

De coördinator sport & preventie vanuit SSNB zal de verbinding leggen met de lokale sportclubs, ondernemers in de sport en maatschappelijke instellingen met als doel sport en bewegen toegankelijker te maken voor de inwoners van Etten-Leur. De voornaamste rollen/taken zijn:

- Organisaties op de hoogte stellen en houden van informatie van het Sportakkoord
- Nieuwe of minder betrokken sportverenigingen en lokale partners betrekken bij het Sportakkoord
- De stuurgroep ondersteunen en adviseren op basis van de ambities Hoofdlijnen Sportakkoord II
- Sportverenigingen stimuleren sport en beweegaanbod te plaatsen op het 0-100 platform
- Indien van toepassing kan de coördinator sport services vanuit NOC*NSF aanvragen

Jaarlijks wordt er in afstemming met de betrokken beleidsmedewerker een uitvoeringsplan opgesteld voor de buurtsportcoaches.

De rol van buurtsportcoaches dient helder en breed gecommuniceerd te worden. De taken en werkzaamheden van de buurtsportcoaches sluiten naadloos aan bij de ambities uit het sportakkoord en lokale uitwerking van het lokale gezond actief leven akkoord.

6. Financiering

In onderstaande tabel staan de bedragen die Etten-Leur de komende jaren gaat ontvangen vanuit de Brede Specifieke uitkering GALA voor het Sportakkoord. Het sportakkoord met bijhorende bedragen zijn een onderdeel van de lokale gelden projectplan 2023 GALA

	2023	2024	2025	2026
sportakkoord	32.747	32.747	32.747	25.179

Maatschappelijke waarde van sport en bewegen

Hoe verhoudt Etten-Leur zich tot de rest van het land?

Kerncijfers Etten-Leur

Hoogopgeleiden	
Lokaal	32,0%
Landelijk	34,0%

Besteedbaar inkomen	
Lokaal	€ 48.600
Landelijk	€ 47.900

Niet-westerse migranten	
Lokaal	9,9%
Landelijk	13,7%

Grijze druk	
Lokaal	36,1%
Landelijk	33,1%

Stedelijkheid	
Lokaal	sterk
Landelijk	matig

	Lokaal	Landelijk
Gemiddeld aantal sport-accommodaties	19,3	21,5
Gemiddelde afstand tot sporthal	0,9 km	1,6 km
Score beweegvriendelijke omgeving	67	60
Nabijheid van voorzieningen	52	41
Sportaccommodaties	70	62
Recreatief groen en blauw	50	63
Speelplekken	97	72
Uitgaven gemeente sport en bewegen per inwoner	€ 73,9	€ 83,5

	Lokaal	Landelijk
Ervaren goede gezondheid	78,6%	79,1%
Obesitas	15,4%	14,7%
Stress	15,7%	17,7%
18 - 64 jaar	18,0%	21,2%
65+	9,3%	6,5%
Jongeren met psychische klachten	28,4%	27,4%

	Lokaal	Landelijk
Beweegrichtlijnen	49,3%	50,4%
18 - 64 jaar	52,7%	54,2%
65+	39,5%	38,2%
Niet-sporters	47,7%	49,3%
Sportbondleden	23,8%	24,0%
0 - 9 jaar	15,8%	20,0%
10 - 24 jaar	44,0%	43,0%
25 - 44 jaar	20,8%	22,0%
45 - 64 jaar	21,5%	21,0%
65+	18,0%	17,0%
Ongeorganiseerde sporten		
Wielrennen	1,0%	2,5%
Fitness	25,0%	20,3%
Sportief wandelen	3,0%	1,7%
Hardlopen	12,0%	9,2%
Fietsgebruik	29,9%	36,6%

Kerncijfers

Hoogopgeleiden

Het percentage personen in een gemeente waarbij het hoogst behaalde onderwijsniveau het hbo of wo is.

Besteedbaar inkomen

Gemiddeld besteedbaar inkomen van particuliere huishoudens excl. studenten.

Niet-westerse migranten

Percentage personen met een niet-westerse migratieachtergrond in de gemeente.

Grijze druk

De verhouding tussen het aantal personen van 65 jaar of ouder ten opzichte van de personen in de zogenaamde 'productieve' leeftijdsgroep van 20 tot 65 jaar.

Stedelijkheid

De mate van stedelijkheid bestaat uit vijf categorieën van niet stedelijk tot zeer sterk stedelijk en is gebaseerd op het aantal adressen per vierkante kilometer.

Omgevings/beleidsindicatoren

Gemiddeld aantal sportaccommodaties

Deze indicator geeft het aantal recreatieve sportaccommodaties per 10.000 inwoners weer. Er is rekening gehouden met de verschillen in de diversiteit en capaciteit van de accommodaties.

Gemiddelde afstand tot sporthal (2020)

De gemiddelde afstand via de weg van de inwoners van de gemeente of in Nederland naar de dichtstbijzijnde sporthal, in kilometers.

Score beweegvriendelijke omgeving (2020)

De indicator beweegvriendelijke omgeving gaat van 0 tot 100 en laat zien in hoeverre de openbare ruimte mogelijkheden biedt voor mensen om te sporten en te bewegen. De veronderstelling is dat een beweegvriendelijke omgeving (dus een hogere score) het beweeggedrag positief beïnvloedt.

- De indicator bestaat uit de vier deelindicatoren, [klik hier voor meer uitleg](#).

Uitgaven gemeente sport en bewegen per inwoner (2020)

Uitgaven aan sportbeleid en -activering en -accommodaties door gemeente per inwoner. Dit betreft een bewerking van Rebel en het Mulier Instituut t.b.v. de SROI-berekening. De bedragen komen daarom niet overeen met de bedragen uit de Monitor sportuitgaven gemeenten 2020.

Gezondheidsindicatoren

Ervaren goede gezondheid (2020)

Percentage personen vanaf 18 jaar dat 'goed' of 'zeer goed' antwoordt op de vraag naar algemene gezondheidstoestand.

Obesitas (2020)

Percentage personen vanaf 18 jaar met een BMI van 30 of hoger.

Deze indicatoren zijn geselecteerd op basis van beschikbare gegevens voor alle gemeenten. De gezondheidsindicatoren zijn geselecteerd wanneer we weten dat sport en bewegen hier effect op kan hebben ([zie Human Capital Model](#)).

Stress (2020)

Percentage personen vanaf 18 jaar dat afgelopen vier weken (heel) veel stress heeft ervaren.

Jongeren met psychische klachten (2021)

Percentage jongeren uit het tweede en vierde leerjaar van het voortgezet onderwijs dat psychische klachten heeft volgens de [Mental Health Inventory 5](#).

Sport- en beweegcijfers

Beweegrichtlijnen (2020)

Percentage mensen dat minstens 150 minuten matig intensief beweegt per week en minimaal twee keer per week bot- en/of spierversterkende oefeningen doet. Voor ouderen horen hier ook balansoefeningen bij. [Bekijk hier meer over de beweegrichtlijnen](#). Bij ontbrekende data van gemeenten is de [SMAP-database van het RIVM 2020](#) gebruikt.

Niet-sporters (2020)

Percentage mensen dat minder dan één keer per week sport. Bij ontbrekende data van gemeenten is de [SMAP-database van het RIVM 2020](#) gebruikt.

Sportbondleden (2020)

Percentage personen met één of meer lidmaatschappen bij een sportbond.

Ongeorganiseerde sporten (2020)

Percentage volwassenen (18 jaar en ouder) dat hardloopt, wielrent, wandelt of fitness beoefent. Voor het landelijk percentage is het gemiddelde van de gemeenten genomen.

Fietsgebruik (2015-2017)

Percentage personen dat de fiets gebruikt bij een afstand van minder dan 7,5 km. Het betreft verplaatsingen per fiets waarin de gemeente als vertrekplaats is aangemerkt. Cijfers van de gemeenten die na 2017 zijn gefuseerd zijn niet opgenomen of worden getoond in de samenstelling van 2017.

Opbrengsten sport en bewegen

Het gepresenteerde bedrag laat zien dat wanneer 10% van de mensen die niet voldoet aan de beweegrichtlijnen en dit structureel wel zou gaan doen, dat leidt tot jaarlijks gemiddeld x euro aan maatschappelijke opbrengsten over de hele levensloop van deze groep.

Berekening opbrengsten sport en bewegen

- Er is gekeken naar het aantal personen dat nu niet aan de beweegrichtlijnen voldoet (in 3 groepen: 5-24 jaar, 25-54 jaar en 55+) en hier is 10% van genomen.
- Dit is vermenigvuldigd met de gemiddelde sociaaleconomische waarde van sport en bewegen uit het rapport '[De sociaaleconomische waarde van sport en bewegen](#)'.
- Vervolgens zijn deze bedragen omgerekend naar jaarlijkse opbrengsten op basis van een discontovoet van 2,25% en een gemiddelde resterende levensverwachting van 68 jaar (voor de 5-24 jarigen), 43,6 jaar (voor de 25-54 jarigen) en 18,4 jaar (voor de 55-99 jarigen) (uitgaande van een gemiddelde levensverwachting van 81,5 jaar) en bij elkaar opgeteld.

Let op

- Het gepresenteerde bedrag is tot stand gekomen op basis van enkele aannames en betreft dus een indicatie. Lees het artikel '[Wat is de sociaaleconomische waarde van sporten en bewegen](#)' voor meer informatie.
- Het is niet reëel om te verwachten dat deze winst direct in jaar één volledig zichtbaar wordt.
- De opbrengsten van sport en bewegen zijn gebaseerd op een landelijk gemiddelde en teruggerekend naar gemeentelijke aantallen. Het risico op afwijken van het bedrag is groter bij kleinere gemeenten.

SROI

Verhoudingsgetal tussen kosten en opbrengsten. Het geeft aan hoeveel hoger de maatschappelijke opbrengsten zijn dan de kosten. Een SROI boven de 1 betekent dat er sprake is van maatschappelijke meerwaarde. Deze cijfers zijn berekend door Rebel en het Mulier Instituut. Lees het artikel '[Investeren in sport en bewegen heeft maatschappelijke meerwaarde](#)' voor de toelichting van de SROI van sport en bewegen.